

Årsberetning for Norsk Nyremedisinsk Forening (NNF)

For perioden 03.12.21 – 24.11.22

STYRET

I perioden har styret bestått av:

Marit Dahl Solbu	- leder
Øyvind Magnus Isaksen	- kasserer (LIS)
Ivar Anders Eide	- sekretær
Thomas Knoop	- medlem
Solfrid Romundstad	- medlem
Morten Bækken	- varamedlem
Fredrik Barth Brekke	- varamedlem (LIS)

ANTALL MEDLEMMER 04.11.22 (per 21.11.21)

Totalt:	298	(287)
Hvorav		
Hovedmedlemmer	245	(241)
Assosierte medlemmer	53	(46)
Æresmedlemmer	5	(5)

MØTEAKTIVITET

Kvalitetsdagen og samarbeidsmøtet

Kvalitetsdagen 2021 ble avholdt som hybrid arrangement 02.12.21, med muligheter for fysisk oppmøte på OUS Ullevål, men med anledning til å delta via digital plattform. Samarbeidsmøtet ble avviklet 03.12.21 på tilsvarende måte. Møteformen fungerte greit, men var ikke fri for tekniske problemer med noe tidsspille til følge, og kommunikasjon er delvis krevende ved slike hybridmøter. Det er dessuten bred enighet om at dette årlige arrangementet er en viktig møteplass i det nyremedisinske miljøet, og at faglige diskusjoner i pausene og sosialt samvær mellom kolleger er av stor betydning. Foreningen vil derfor tilstrebe å avvikle vanlige fysiske møter dersom dette er mulig.

Vårmøtet

Vårmøtet gikk av stabelen i Kristiansand 8.-10. juni 2022. Dette var det første vårmøtet etter 2018; det planlagte møtet 2020, og deretter 2021, måtte utsettes grunnet pandemien. Det var svært godt oppmøte ved årets møte, og det faglige programmet var variert og godt. Enkelte eksterne forelesere var engasjert for anledningen, men de fleste foredragene ble levert av foreningens egne medlemmer. Den lokale arrangementskomiteen hadde laget et godt sosialt program, og etter flere år uten fysiske møteplasser var det åpenbart at deltakerne satte stor pris på å kunne møtes igjen. Som vanlig bidro også legemiddelindustrien med økonomisk støtte og faglige innlegg.

Norsk Indremedisinsk Forenings Høstmøte

ble arrangert på Hotell Bristol i Oslo 20.-21. oktober 2022. Overlege/PhD Ingjerd Manner fra OUS Ullevål representerte nyremiljøet med foredraget «Dilemmaer rundt kronisk nyresykdom i eldre år». Nyreforeningen takker hjertelig for bidraget.

Nasjonale digitale lunsjmøter i nyremedisinske temaer

I regi av foreningens kurskomite er det siden januar 2021 arrangert digitale lunsjmøter á 30 min varighet én onsdag i måneden. Det siste året har nyremedisinske leger ved både universitetssykehus og lokalsykehus bidratt med undervisning. Møtelenke har vært sendt ut til alle sentra som har minst én nefrolog. Oppmøtet er fremdeles svært godt. Da flere avdelinger/seksjoner kopler seg på fra felles møterom, er totalt antall deltakere usikkert, men sannsynligvis har flere enn 100 deltatt hver gang. Ordningen er nå godt etablert, og årsmøtet 2021 sluttet seg til forslaget fra foreningens styre og kurskomiteen om å fortsette med lunsjmøtene på ubestemt tid. Undervisningen er rettet mot LIS3 og overleger, og sentrene velger selv tema. Det anbefales at foreleserne vurderer om undervisningen kan rettes mot læringsmål i spesialistutdannelsen, men dette er ikke noe krav; det kan være gode grunner også til å velge andre temaer.

Andre møter

Fra ettervinteren/våren 2022 har det igjen vært mulig å reise på fagmøter og kongresser. Normalt sett arrangeres Nordic Society of Nephrology-kongressen i oddetallsår. Kongressen som var planlagt i 2021, måtte utsettes på grunn av pandemien, men ble avvirket i Odense 4.-7. mai 2022. Det er besluttet at presymposiet ved NSN skal arrangeres som et samarbeid mellom de ikke-arrangerende landene, og transplantasjonsmiljøet ved OUS Rikshospitalet (Kristian Heldal, Hege Pihlstrøm og Dag Olav Dahle) stilte på vegne av foreningen med et godt program ved årets presymposium.

De store nefrologiske kongressene, f.eks. kongressene arrangert av ERA-EDTA og ASN, har vært gjennomført som hybridmøter. Flere norske nefrologer har deltatt, også med faglige bidrag. Nephro Update Europe ble avholdt i/fra Amsterdam i september. I år var det ingen norske nefrologer som kunne delta fysisk, men to fulgte kongressen digitalt. Fremdeles arrangeres mange webinarer om nefrologiske temaer; disse arrangeres dels av de nyremedisinske organisasjonene og dels av legemiddelindustrien.

STYREMØTER I FORENINGEN

Styret har gjennomført to fysiske styremøter, ett i forbindelse med Vårmøtet 8. juni og ett i forkant av høstens Kvalitetsdag, 23. november 2022. I tillegg har det vært avholdt to digitale møter på Teams. Utover det har kommunikasjonen innad i styret foregått via e-post. De viktigste sakene har vært:

- Spesialistutdanningen i nyresykdommer:

Det er fremdeles nødvendig at foreningen har et sterkt engasjement i denne saken. Styret har årlig møte med FuN for å drøfte problemer ved spesialistutdannelsen. Det har i år ikke vært møte mellom styret og spesialitetskomiteen.

Foreningens utvidete kurskomite er tett involvert i avvikling av obligatoriske kurs for LIS3 i faget. De fleste kurs har sist år vært avholdt med fysisk tilstedeværelse. Som tidligere bestemt avvikles de seks obligatoriske kursene i nefrologi annethvert år, i ukenr. 5, 17 og 37.

Det er ønskelig med gjennomgang av kursporteføljen for LIS3 i nyresykdommer med tanke på faglig avgrensning mellom kursene, evt vurdering av behovet for flere kurs (ultralyd- og living donor-kurs har vært nevnt).

- **Utarbeidelse av plan for obligatorisk etterutdanning av spesialister**

Arbeidsgruppen som har jobbet med saken, leverte foreningens forslag før årsskiftet 2021-22. Saken ligger nå hos Legeforeningen, som per oktober 2022 fremdeles venter på utkast fra flere fagmedisinske foreninger.

- **ESENeph, dvs. felles europeisk nefrologisk eksamen**

NNF dekket utgiftene for ett medlem som tok eksamen i februar 2022. Foreningen var ikke informert om at ESENeph har gått over fra årlig eksamensavvikling i februar til å tilby eksamen hver 9.måned. Neste anledning blir september 2023. De norske nefrologene som hittil har tatt eksamen, har rapportert at særlig forberedelsesfasen har vært verdifull, men at en del av eksamensspørsmålene og dessuten eksamensformen ikke nødvendigvis er relevant for klinisk nefrologisk arbeid i Norge. Styret har besluttet heller å prioritere faglig arbeid som når flere personer enn å støtte enkeltnefrologer som vil ta ESENeph-eksamen f.o.m. 2023.

- **Utarbeidelse av veileder for allmennlegen vedrørende screening og behandling av kronisk nyresykdom**

Kronisk nyresykdom er underdiagnostisert og kunnskapsnivået om tilstanden i primærhelsetjenesten er ufullstendig. På initiativ bl.a. fra Bård Waldum-Grevbo har styret i samarbeid med Bård og Norsk forening for allmennmedisin utarbeidet en enkel veileder som planlegges distribuert bl.a. via medlemsbladet Utposten og i det digitale verktøyet NEL. Styret har også kontaktet Helsedirektoratet med tanke på å utarbeide en nasjonal faglig retningslinje. Direktoratet har informert om at kronisk nyresykdom ikke er prioritert tema nå, men de ønsker at foreningen fyller ut et «egnethetsskjema» for at det skal kunne gjøres en god vurdering av forslaget. Skjemaet vil bli fylt ut tidlig i 2023.

- **Vaksinasjonsprogram før transplantasjon**

Styret ble på Samarbeidsmøtet 2021 oppfordret til å jobbe for lik tilgang for alle til vaksinasjon før transplantasjon. Dette arbeidet har dessverre hatt langsom progresjon foreløpig, men vil bli gjenopptatt vinteren 2022-23.

- **Kvalitetsdagen og samarbeidsmøtet 2021 og 2022**

Styret anser disse møtene for å være essensielle for det norske nyremedisinske miljøet og ser det som en viktig oppgave å bistå kurskomiteen og fagmiljøene ved OUS i planleggingen av møtene.

- **Planlegging av kommende vårmøter/Nordiske nyredager (NSN)**

Følgende plan gjelder for kommende møter:

- 13.-16. september 2023: Nordiske nyredager i Reykjavik, Island (NSN)
- 12.-14. juni 2024: Vårmøte i Trondheim (NNFs 50-årsjubileum!)
- 2025: Nordiske nyredager i Oslo (NSN)

I tillegg arrangeres Bergen Meeting of Nephrology 20.-22. september 2023.

- **Diskusjoner om foreningens kommunikasjonskanaler**

Styret har i samarbeid med nettredaktør for www.nephro.no vurdert å videreutvikle en informasjons-/kommunikasjonskanal etter at Nefrologisk Forum ble nedlagt. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som utreder behov, muligheter og begrensninger. Per i dag oppfattes nettsiden www.nephro.no som godt fungerende og hyppig benyttet av NNFs medlemmer, og endringer som evt. gjøres, bør være godt gjennomtenkte og ikke minst stå i forhold til eksisterende menneskelige ressurser for å vedlikeholde/redigere en mer omfattende nettside. Mulighetene for passordbeskyttelse av deler av innholdet (bl.a. styremøtereferater) vurderes. Redaktøren av tidsskriftet Indremedisinen har signalisert at de svært gjerne tar gjerne imot flere fagartikler av nefrologisk art.

- **Sepsisveilederen**

Helsedirektoratets reviderte behandlingsveileder ved sepsis bar preg av at arbeidsgruppen manglet nefrologisk kompetanse. I siste høringsrunde påpekte styret dette, hvorpå direktoratet ønsket nyremedisiner som kontaktperson for å korrigere feil og mangler. Overlege Renathe Rismo har ivarettatt oppgaven.

- **Mangel på dialysekatetre**

I løpet av sommeren og høsten 2022 har det vært mangel på permanente dialysekatetre. Styret har hatt løpende kontakt med Legeforeningens fagstyre, som har ansvar for å varsle helsemyndighetene i slike saker.

- **SGLT2-hemmere på blåresept f.o.m. 15.11.22 og annet samarbeid med SLV**

Prosessen med å få godkjent refusjonsordning for SGLT2-hemmere til bruk på indikasjon kronisk nyresykdom har vært lang. NNFs styre har vært representert i prosessen. Styret har også hatt gjentatt kontakt med SLV vedrørende refusjon for magnesium-tilskudd (350 mg-tabletter) og fosfattilskudd. I denne saken har man ikke lyktes i å få gehør.

- **Vurdering av rasefrie eGFR-likning i Norge**

I samarbeid med Norsk Selskap for Medisinsk Biokjemi er det satt ned en gruppe som skal vurdere overgang til rasefrie eGFR-likning ved norske laboratorier. Det vil bli utført et grundig arbeid som består i validering av ulike formler mot målt GFR i flere sykehus, samt diskusjon om fordeler og ulemper ved endret praksis. Nefrologer/fagpersoner med høy kompetanse på klinisk bruk av eGFR fra alle RHFer samt Rikshospitalet er representert i gruppa, som ble utpekt oktober 2022 og dermed ikke har kommet langt i sitt arbeid.

- **Transplantasjon hos skrøpelige eldre**

NNF har støttet arbeidet initiert fra Haukeland Univ.sjukehus og Rikshospitalet om bedre vurdering av skrøpelige eldre som vurderes for nyretransplantasjon. I alle fire RHFer er det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av nefrologer, geriater og sykepleier(e). Hvert RHF har fått et tema å jobbe med, og det foreløpige resultatet er presentert på NNFs kvalitetsdag. Videre planlegges evt revisjon av transplantasjonsprotokollen med tanke på dette, og muligens publikasjon av artikkel/artikkelserie (Tidsskriftet).

- **Europeisk samarbeid**

ERA-EDTA gjennomfører en prøveordning med medlemskap til sterkt redusert pris gjennom de nasjonale nyreforeningene. Dersom forslaget godkjennes av årsmøtet 2022, vil NNF

gjenoppta dialogen med ERA-EDTA for å få på plass en slik avtale gjeldende fra 1. januar 2023. Avtalen vil innebære at alle ordinære medlemmer av NNF samtidig er fullverdige medlemmer av ERA-EDTA. Varigheten av prøveordningen er per nå usikker.

Styre har vurdert innmelding av foreningen i European Kidney Health Alliance (EKHA). Initiativet og grunnideen som EKHA bygger på, støttes, men medlemskap er kostbart uten at NNFs medlemmer vil få noen direkte nytte av et slikt engasjement. Styret har dermed ikke anbefalt innmelding av foreningen i EKHA.

UTVALG OG KOMITEER

Spesialitetskomiteen 01.01.21 – 31.12.22

Ulla Dorte Mathisen (leder) (2021-22), Ingjerd Manner (2021-24), Anette Rivedal (2021-24), Maria Anita Radtke (2021-22), Magnus Holter Bjørkto (LIS/FuN-representant) (2021-24).

Varamedlemmer: Thor Kristian Støle (2021-22), Bjørn Egil Vikse (2021-24). *Varamedlem for LIS/FuN-representant:* Bjørn Helge Haug (2021-24).

NNFs styre har innstilt følgende kandidater til spesialitetskomiteen 2023-24:

Ingjerd Manner (leder) (2023-24), Karl Marius Brobak (2023-26), Anette Rivedal (2023-24), Maria Anita Radtke (2023-26).

Varamedlemmer: Åsmund Meen (2023-26), Bjørn Egil Vikse (2021-24). *Varamedlem*

FuN innstiller egne representanter.

Fagutvalg for leger i spesialisering i nyresykdommer (FuN)

Ruth Cecilie Strømmen (OUS Ullevål)

Ulf Øisang (Sørlandssykehuset Arendal/Ahus)

Kari Wiig Stangeland (Stavanger Universitetssykehus)

Øyvind Isaksen (St. Olavs hospital/UNN Harstad)

Bjørn Helge Haug (UNN Tromsø)

Magnus Holter Bjørkto (OUS Rikshospitalet/Drammen sykehus - Vestre Viken; vara)

Valgkomiteen

Egil Hagen, (leder), Cecilia M. Øien og Karsten Midtvedt.

Kurskomiteen

Helga Gudmundsdottir (leder, Helse SØ), Inga Strand Thorsen (Helse Vest), Knut Asbjørn Rise Langlo (Helse Midt-Norge), Viera Stubnova (Helse Nord), Ruth Cecilie Strømmen (FuN) og Ulla Dorte Mathisen (leder av spesialitetskomiteen), Thomas Knoop (foreningens styre), Dag Olav Dahle (OUS Rikshospitalet).

Virketid for representantene fra RHFene er fire år, men for at ikke alle skal skiftes ut samtidig, vil halvparten måtte byttes ut etter to år.

Øvrige representanter har i prinsippet virketid fire år, men endringer vil følge av endringer i utvalgene de representerer.

ERA-EDTA DESCARTES Board

Geir Mjøen, board member siden 2017.

ISN Western European Board

Hans-Peter Marti (core group member)

Marit Dahl Solbu er f.o.m. 01.10.19 medlem på vegne av Norsk nyremedisinsk forening

Regnskap og revisjon:

Styret i NNF har engasjert revisjonsfirmaet RSM Norge AS og regnskapsfirmaet Azets Insight AS. Avtalen med Azets er sagt opp per 25.08.2022 da Legeforeningen har kommet med et prisgunstig tilbud om regnskapsførsel. Legeforeningen ordner selv med revisjon ved behov (iht reglement); de benytter også RSM Norge AS.

NEFROLOGISK FORUM

Årsmøtet 2021 besluttet å legge ned Forum. Det jobbes videre med nye, digitale informasjons-/kommunikasjonsformer.

NYREFORENINGENS NETTSIDE

Foreningens internettside www.nephro.no er hyppig brukt av medlemmene. Nyheter legges raskt ut på siden, slik at siden for en stor del kan anses å være oppdatert.

Redaktøren har siden 2020 publisert stoff /lenker som har vært svært nyttig under pandemien.

Foreløpig anser styret det som uhensiktsmessig/tungvint å legge NNFs nettside under Legeforeningens.

Se ellers under punktet «Styremøter i foreningen».

ØKONOMI

Foreningens økonomi er tilfredsstillende. Medlemsmassen har økt noe siste år. Styret har foreslått kontingentøkning á kr 200,- per hovedmedlem f.o.m. 2023 og planlegger dessuten innkreving av årsmøtefastsatt kontingent (kr 200,-) også for assosierte medlemmer.

STIPENDER

Foreningen har også i 2022 bidratt med frie forskningsmidler for å støtte nyremedisinsk forskning. I år ble midlene utlyst på vårparten og fordelingen offentliggjort på Vårsmøtet.

ANNET

Verdens Nyredag 10. mars 2022

Også i år var tema for Verdens Nyredag (andre torsdag i mars) «Kidney Health for Everyone Everywhere – Bridge the knowledge gap to better kidney care».

LNT valgte i år, i samarbeid med NNF, å lage et webinar med særlig fokus på nyretransplantasjon med levende giver. Jørn Petter Lindahl (OUS Rikshospitalet) deltok på vegne av foreningen/fagmiljøet.

Engasjement under pandemien

Nyreforeningen har også i 2022 samarbeidet med transplantasjonsmiljøet på OUS Rikshospitalet (som har hatt løpende kontakt med FHI) og LNT bl.a. for å sikre tilstrekkelig og korrekt informasjon til fagmiljøene og vår sårbare pasientgruppe under pandemien.

Kontakt med de øvrige nordiske nyreforeningene

Lederne for de nordiske nyreforeningene har hatt 3-4 digitale møter i løpet av året, samt fysisk møte under Nordic Society of Nephrology (NSN)-kongressen i Odense mai 2022. I tillegg til å planlegge NSN-kongressene i 2022 og 2023 (Reykjavik) har man diskutert felles problemstillinger, inkl. pandemihåndtering, europeisk samarbeid, nordisk nettverk for unge nyreleger og overgang til rasefrie GFR-likning.

DISPUTASER

- Flavia Paunas (03.06.22); "Glomerular and tubular proteome markers of progressive IgA nephropathy", Universitetet i Bergen.
- Anna Gjerde (16.06.22); "Low birth weight, intrauterine growth restriction and risk of chronic kidney disease in adult age", Universitetet i Bergen.
- Helene Dahl (20.10.22); "Determinants and Consequences of Nutritional Status in Patients with Chronic Kidney Disease". Universitetet i Bergen.
- Knut Asbjørn Rise Langlo (09.09.22); "Evaluation of exercise in a randomized clinical heart failure study and identification of biomarkers in an experimental model of severe hypertension», NTNU.

Foreningen gratulerer kandidatene og de respektive forskningsmiljøene.

Oslo 24.11.22

Marit Dahl Solbu
Leder

Ivar Anders Eide
Sekretær